

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Szrodę dnia 6 Lipca r. s. 1821 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

W I L N O.

Cesarski Uniwersytet Wileński, kończąc kursa swoje terażniejszego roku szkolnego, odbył dnia 30 czerwca publiczne posiedzenie, które Rektor Uniwersytetu zagaił przemową, okazując w niej potrzebę pewnego porządku w nabywaniu nauk, i zachęcając młodzież, aby nie przestawała na jedney wyłączenie galezi nauk, ale się starała obeczna, ile to bydz może, i z innemi galeziami, a szczególniej, ażeby się zastosowała do przepisu, że żaden stopnia nie może otrzymać, któryby trzech lat ciągle kursów w Uniwersytecie nie słuchał, i nie okazał dowodu postępu w naukach i dobrego sprawowania się, po czém zdał sprawę z tego, co dla dobra nauk i instrukcyi w niniejszym roku szkolnym tak w Uniwersytecie jako też w szkołach, wydział jego składających, uczynionem zostało. Czytał potem professor teologii dogmatycznej i historii kościelney, kanonik wileński, Xiądz Jędrzey Kłagiewicz rozprawę w materji: Religija objawiona jest dziełem Boga od żadney ludzkiej nie pochodzi i pochodzić nie może. Co, nie biorąc prorocत्व i cudow od niej nieoddzielnych, same jey wewnętrzne charaktery, mądrość, prawda i dzielność, czyli jednym wyrazem, świętość, dostatecznie poznać dają. Prze-czytał także zostały nazwiska osob, którym w przeciągu roku szkolnego, po odbytych ścisłych examinach, stosownie do ustaw Najwyżey potwierdzonych, przyznane zostały stopnie uczone, oraz ogłoszone imiona tych uczniów, którzy okazawszy dowody szczególniejszey w naukach pilności i postępu, otrzymali przez konkurs przepisane ustawami nagrody. Ci ostatni tu się wymieniają: W oddziale nauk fizycznych i matematycznych przyznana nagroda rubli sr. 100 Janowi Heydatselowi kandydatowi filozofii, Xiędzu Zenonowi Suchockiemu bazylianowi i Ignacemu Weryzie accessit, a Antoniemu Kamińskiemu i Ignacemu Szemiotowi pochwałę. W oddziale nauk lekarskich: Franciszkowi Dolnerowi nagrodę w instrumentach chirurgicznych, wartujących rubli sr. 100, a Janowi Bunciewiczowi accessit. W oddziale nauk moralnych i politycznych Xiędzu Michalowi Szelepińowi, klerykowi głównego seminarjum duchownego, i Wincentemu Ihnatowiczowi nagrodę po rub. sr. 100, Xiędzu Maciejowi Brodowiczowi pijarowi, i Antoniemu Hryniewiczowi accessit, a Józefowi Chodorowiczowi, Ignacemu Karabanowiczowi, Janowi Sundzillowi i Xiędzu Janowi Skidelowi, klerykowi seminarjum głównego duchownego, pochwałę. W oddziale literatury i sztuk wyzwolonych: Mikołajowi Malinowskiemu nagrodę rubli sr. 100. Przeczytane także zostały ofiary, które w roku terażniejszym szkolnym przez różne osoby uczynione zostały, tak dla Uniwersytetu jako też dla szkół jego wydziału. Poczem wszystkim, członkowie Uniwersytetu, uczniowie i goście obecni udali się do kościoła akademickiego, w którym hymn ś. Ambrożego przez JW. Kundzicza, Biskupa anastazjopolitańskiego, generalnego wikarego dycezyi wileńskiej i kawalera, odśpiewany, zakończył uroczyste to doroczne Uniwersytetu święto.

Ostatnia data gazet petersburskich jest dnia 28 czerwca.

Oto jest w przeszłym numerze (Kur. Lit.) wspo-

mniany ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu o uwolnieniu od kwatunku i posług policyynnych, domow osob duchownych i sług kościelnych:

Dnia 17 kwietnia. Przejrzawszy podane Nam od Najświętszego Synodu przełożone, względem uwolnienia od postoju (kwatunku), oraz innych powinności mieskich i policyynnych, domow, do osob duchownych, biskupich podworzow i klasztorów należących, i zwazywszy, że duchowieństwo rossyjskie z dawnych czasow cieszy się tym wyjątkiem, i że przy niezamoznym swym stanie, odbywanie tych powinności może dla niego bydz uciążliwym: Uzналиśmy za dobrą, dla uchylenia różnych, jakie się w tym względzie zdarzyły niewyrozumienia, postanowić na czas przyszły prawidła następujące:

1) Uwolnić od postoju, poboru poziemnego, i innych mieskich powinności, domy osob duchownych i sług kościelnych, w których oni sami mieszkają, chociażby domy składały się z różnego zabudowania mieszkalnego albo oficyn (fligelow), ale czyniły dom jeden i pod jednym liczone były numerem, bez względu na to, że część pokoiow, albo niektóre w oficynach wynajmują się i osobny czynią dochod.

2) Na tymże fundamencie, zostawić na przyszłość wyjecie od wymienionych powinności, i dla dozwolenia wolnionych ze służby dla starości i słabości zdrowia osob duchownych i sług kościelnych, także wdów i sierot tego stanu, w których one mają swe pomieszkanie.

3) Wylączają się od tego urzadzania te domy, w których pomienione osoby pomieszkania swego nie mają.

4) Uwolnić wszystkie podworza i budowy, należące do domow biskupich i klasztornych, chociażby wynajmowane były, z tego względu, że dochod z nich pobierany idzie na rzecz cerkwi.

5) Obok tych przywilejow ku dobru duchowieństwa postanowionych, zostawić przy wszystkich domach i budowach, należących do wiedzy i osob duchownych, reparacyą brukow i utrzymanie ochędóztwa, na równi z dalszymi obywatelami: i

6) Gdy podług wydanych dotąd ustanowień, niektóre z klasztorów, w Moskwie będących, dla ubóstwa są uwolnione i od pełnienia powinności względem brukow, których utrzymanie włożono na dochody mieskie; dla tego samego więc względu, przedłużyć i teraz ulgę dla tych klasztorów od dopełniania tey powinności.

Rządzący Senat nie zaniecha okóło podania do wykonania tych prawideł, uczynić należytego rozrządzenia.

Podług Ruskiego Inwalida, przez rozkaz dzien-ny, dnia 13 czerwca w Carskiem Siele wydany: liczący się w artylleryi jenerał major Iljin iszy, jako zmarły, wykreśla się z rang listy.

Cesarska akademja Rossyjska wybrała na swych członków honorowych: Jenerała Jermolowa, i radcę tajnego Sperańskiego, a na członków czynnych: archimandrytę Grzegorza, rektora duchowney akademii petersburskiej i archimandrytę Polikarpa, rektora duchownego seminarjum petersburskiego, i radcę dworu Guljanowa, należącego do kolegium państwa spraw zagranicznych.

Urządzone zostały dyliżanse z Petersburga do Rygi, Nitawy i Połagi. Pierwszy raz wydzie dyliżans z Petersburga dnia 29 czerwca, i ciągle

dwa razy na tydzień, we środę i niedzielę, o godzinie 9 zrana będzie wychodził.

Kurs petersburski d. 24 czerw.: dukat holl. nowy 11 r. 70 kop., stary 11 r. 60 kop. — Zmiana złota 2 r. 80 k. Zmiana srebra 2 r. 76½ kop.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia długów: 68 assygn. - - - - - po 101½
68 brzęcząca moneta — 92 } procentow.
58 także - - - - - 77½ }

TURCYJA.

(z *Gal. warsz.*) Chios dnia 21 maja. P. Vamba, professor w tutejszym uniwersytecie, który większą część dzieł *Thenarda* o chemii na język grecki przełożył, udał się z wielu innymi professorami i uczniami na wyspę *Psara* czyli *Ipsara*, unikając napaści Turków azjatyckich, którzy tu ze *Smyrny* w jednej nocy przybyć mogą. Drukarnia tutejsza, najznakomitsza w całej Grecyi, została także na wyspę *Psara* przewieziona, z kąd ma być posłana do *Morei*. W instytucie tutejszym uczyło się 500 młodzieży.

W okolicach naszych krąży 60 greckich wojennych okrętów, które mając wiele ludzi, chwytają wszelkie okręty tureckie. Wszyscy zabrani na nich Turcy bywają zabijani. Przeszło 3000 ich padło już ofiarą zemsty greckiej.

Demetry Ypsylanty, brat *Alexandra*, przybył do wojska greckiego w *Morei*, z dwoma oficerami tamecznymi krajowcami, którzy niedawno wyszli ze służby rossyjskiej. *Demetry* wydał mocną odezwę, którą całe wojsko, na tym półwyspie urządzone, z największym zapalem przyjęło. Wiele ludzi z *St. Maura* przepływa nocną porą przez wąską odnogę, która oddziela tę wyspę od *Akarnanii*.

Grecy zabrali kilka tureckich okrętów z wojskiem przeznaczonem z *Azyi* do *Morei* i *Liwadyi*. Liczba jeńców tureckich, trzymanych w zakładzie na wyspach archipelagu, *Milos*, *Naro* i *Páros*, wynosi już do 6000.

Między rozmaitemi pismami rządu tureckiego z powodu powstania Grecyi, znajduje się następujący list *Reis-Effendego* do posła angielskiego pod d. 26 kwietnia:

Wielce szanowny, szlachetny i poważny przyjacielu!

„Odebraliśmy przez waszego pierwszego dragomana dokładną i przyjacielską wiadomość, iż chcecie urzędowej odpowiedzi na powtórne przedłożenie względem opieki i bezpieczeństwa poddanych angielskich w obecnych okolicznościach. W terażniejszym stanie rzeczy uznano za rzecz potrzebną, aby poddani muzułmanscy Wysokiej Porty, zostawali niejaki czas pod bronią, przez co, jako też przez wysłanie stąd nieco wojska do *Warny*, zaszło ookolwiek mieladu mało znaczącego i kilku winnych przyzwolicie ukarano. Dzięki Najwyższemu, iż teraz nie się takiego nie dzieje, coby powszechną spokojność zaburzyć mogło. Z wyższego rozkazu zabroniono surowo wszelkich nieprzyzwolonych czynów, tudzież strzelania z fuzy i pistoletów. Gdy zaś Wysoka Porta ciągle zajmuje się wydawaniem potrzebnych rozkazów w celu uśmierzenia burzliwych umysłów ludu i przywrócenia wszędzie pokoju i bezpieczeństwa, powszechna zatem spokojność niezawodnie wkrótce będzie przywrócona do dawnego stanu. A że również Wysoka Porta myśli zawsze o takich środkach, któreby potrzebną opiekę wszystkim poddanym angielskiego dworu, jako życzliwego przyjaciela jej rządu, niemniej poddanym wszystkim przyjaznych Mocarstw, na mocy istniejących

traktatów zapewniały, i teraz więc ponowiono potrzebne rozkazy do właściwych urzędników, aby z niezmordowaną bacnością dawali opiekę wszystkim poddanym rzeczonym mocarstw, kupcom i wszystkim chrześcijanom, zwłaszcza tym, którzy należą do dworu angielskiego. Tak uciążliwego postępowania nigdy Wysoka Porta z bacności swej nie spuści, a wzajemnie spodziewa się, że i JWPan zechcesz ze swej strony przyłożyć się do wszelkich potrzebnych środków utrzymania wzajemnej przyjaźni i dobrego porozumienia jakie między obu rządami panują.

(podpisano) *Seid-Mahemed-Hamid*.

Od granic tureckich dnia 13 czerwca. Główne wojsko greckie w *Multanach* nie jeszcze nie działo. Codziennie się atoli powiększa; cała bowiem młodzież idzie pod chorągwie *Ypsylantego*, w nadziei pozyskania zwycięzkich laurów.

Według doniesień z *Serwii*, serwijanie zupełnie porazili oddział Turków, wynoszący blisko 1,000 ludzi.

Posuwanie się Turków ku *Butaresłowi* nie pogorszyło bynajmniej sprawy Greków. Xiążę *Ypsylanty* cofnął się do warownych stanowisk, zajmuje się ćwiczeniem wojska, sposobi je do prowadzenia urwkowej wojny, przymusza nieprzyjaciół do utrzymania licznego korpusu na północy: ci zaś widzą się zewsząd zagrożeni i nigdy dokładnej nie mają wiadomości o potędze Greków. Wojsko tureckie, a nawet *Stambuł*, wkrótce podobno doznają braku żywności: przewyższająca bowiem potęga morska Greków czyni trudność w dostarczeniu im zboża z *Afryki*.

Wojsko Xiążęcia *Ypsylantego* wynosi 25,000 ludzi, jest dobrze uzbrojone, odziane, i na sposób europejski ćwiczone. Nie braknie mu dnia, a co do moralnej siły ma bez wątpienia wielką przewagę nad tureckim.

Podług godnych wiary wiadomości z *Kinanova*, grecy odzyskali znów *Galacz* i mają tam skład broni. Słychać, iż Turcy uderzyli powtórnie z *Ibraiłowa* na tę twierdzę, lecz za nadejściem posiłków, grecy odnieśli zwycięstwo. Przednia straż korpusu *Ypsylantego* pod dowództwem *Georgachi* i *Farmoshi* przepłynęła się w okolicach *Szystowa* przez *Dunaj* i weszła do *Bulgarii*.

Grecy wydali oświadczenie, które lubo jest bez daty i podpisu, pochodzi, jak się zdaje, od Xiążęcia *Ypsylantego*. Malują obraz stanu swojego pod władzą turecką; wskazują cel terażniejszego powstania, błagają rządów europejskich o pomoc, i zapewniają, iż dalecy od wszelkiej chęci nowości, przyyną z wdzięcznością los, jaki wspomniane rządy dla nich przeznaczą, byleby nie zginał zupełnie naród, któremu terażniejsza oświata wszystkich chrześcijańskich krajów tyle winna.

Listy z *Saloniki*, stolicy *Macedonii*, pisane d. 1 b. m. donoszą o straceniu tam znów kilku znakomitych Greków. Panuje tam spokojność równie jak w *Seres*, gdzie 22 Grekom głowy ucięto. Rozesała się d. 3 b. m. pogłoska w *Seres*, iż flota grecka zabrała na morzu *Marmora* 30stodziałowy okręt wojenny turecki.

Słychać, iż grecy prosili Anglików o pomoc.

Wojsko tureckie, które weszło do *Morei*, miało d. 15 maja zdobyć szturmem *Patrasso*.

P R U S S Y.

Berlin dnia 9 czerwca. Chociaż tak nazwane zjazdy turniejowe surowie przez rząd są zabronione, jednakże w dniu *Wniebowstąpienia*, zra-

na o godzinie 6 uczyniło to wielu exszermierzy turniejowych, i nie powróciło aż późno wieczorem. Jest to upor, jaki siódme prawo turniejowe *Jahna* potrafiło wlać w umysły dzieciinne.

Mówią o niejakiich odmianach w ministerjum stanu, a z niektórych okoliczności wnoszą, że w rzeczy samej nastąpić mogą.

Z pewnego portu bałtyckiego wyszły dla spekulacyi prywatney, wielkie zapasy wojenne dla Greków, dla których, przynajmniej podług niektórych doniesień, zajeżdżała rzeczywiscie jutrzeńka wolności i niepodległości. (z gaz. ryz. *Zusch.*)

FRANCYA.

Paryż dnia 9 czerwca. Okoliczności sycylijskie wznieciły u nas niejaki wrażenie. Rozeszły się tu względem obecnego położenia tej wyspy rozmaite pogłoski, z których jednak większa część nie została dotąd potwierdzoną. Że tam wielka niespokojność panuje, o tém wątpić nie można; ale gwałtowne wydarzenia, o których mówiono, są zapewne przesadzone, a bardziej jeszcze bez zasady, byż musi wiadomość, że Anglia chce osadzić znaczniejsze porty sycylijskie. (z gaz. ryz. *Zusch.*)

HISZPANIA.

Madryt dnia 7 czerwca. Wysła przed dwómi miesiącami z *St. Ander* do *Vera-Cruz* fregata *St. Ferdinand*, zabrana została przez kaprów blisko miejsca swego przeznaczenia.

Biskup kadzski obchodzi pieszo całą swoją diecezyą, i napomina wszędy do posłuszeństwa konstytucyi i władzom konstytucyjnym. Biskupi w *Maladze*, *Cuenza*, *Segorbia*, *Jaen*, *Calahorra*, arcybiskup toledański etc. wydają w tymże duchu listy pasterskie, a gazety nasze ciągle o tem uwiadomiasz. Jedną z nich wymienia po imieniu wielką liczbę biskupów obojey Hiszpanii, którzy w roku 1812 dobrowolnie do konstytucyi przystąpili, i przypominają dawniejsze pismo siostry królewskiej, *Karoliny Joachimy*, terażniejszey królowey portugalskiej, do *Kortezów* w *Kadyzie* życząc powodzenia ich dziełu (konstytucyi), jako zasadzie szczęścia i niepodległości narodowej.

Od granic hiszpańskich, dnia 16 czerwca. W chwili tej otrzymaliśmy z *Madrytu* ważną tą wiadomość, że generał *Morillo*, dotychczasowy kapitan generalny prowincyi madryckiej, złożony został z urzędu, a generał porucznik *Novarro* mianowany został jego następcą. W odmianie tej upatrują niejaki związek z przybyciem do *madrytu* *Don Zea*, viceprezydenta rzeczypospolitey kolumbijskiej. (z gaz. ryz. *Zusch.*)

KRÓLESTWO OBOJĘJ SYCYLIJI.

(z gaz. *Zusch.*) *Neapol, dnia 12 czerwca.* W prowincyach przedsiębrano środki dla uwięzienia hersztów buntu, którzy się tam z małemi bandami ukazali. Na ten koniec, wyruszyły kolumny austriackie z żandarmeryą dla oczyszczenia kraju. Siła wojska austriackiego w samym *Neapolu* wynosi 25,000 ludzi, nie licząc w to osadzenia twierdz neapolitańskich i sycylijskich, oraz różnych oddziałów w *Apulii* i *Kalabrii*, które się rozciągają aż do *Foggii* i *Salerno* i zajmują *Abruzzo*. 4000 austriaków popłyną jeszcze do *Sycylii*.

Wszyscy oddaleni ze służby oficerowie, którzy należeli do związku *Monteforte*, osadzeni

zostali w zamkach neapolitańskich, gdzie oczekują rozstrzygnięcia swego losu. W prowincyach też poczyniło przygotowania do uwięzienia małej liczby hersztów buntu, którzy się tam jeszcze znajdują i jak powiadają z małemi kupami włóczągów (*tuorusciti*) w okolicy *Bovino* zjednozyli.

Gazeta paryska umieszcza list z *Neapolu*, w którym wyrażono; „Głucha niespokojność panuje w *Sycylii*, a duch stronnictwa wzmagął się coraz bardziej. Dla tej ważney przyczyny postanowił generał *Frimont*, po odebraniem upoważnienia od swego rządu i za zgodzeniem się Króla *Jmci Ferdynanda*, wysłać korpus wojska dla przywrócenia spokojności na tej wyspie. Powiadają, że w chwili wyścia tego korpusu pod żagle goeleta angielska, która dotąd tylko z wysokości morza przypatrywało się jego poruszeniom, zawinęła do *Neapolu*, a oddawszy depesze do pisma angielskiego, oddaliła się natychmiast.”

(z *Gaz. Warsz.*) *Neapol, dnia 13 czerwca.* Dla dania innego kierunku publiczney edukacyi, (pisze gazeta tuteysza), Król ustanowił komisyyą złożoną z mądrych ludzi, którzy od wszelkiej razą spokojne siedliska muż oczyszczą i zachowają.

Okólnik wydany do wszystkich arcybiskupów i biskupów krajowych, znosi wszystkie urządzenia tak nazwanego rządu konstytucyjnego, względem duchowieństwa. Biskupi więc odzyskują zupełnie duchowną swoją jurysdykcyą; klasztory mogą bez ścieśnienia przyjmować do nowicyatu związek ze stolicą Apostolską zostaną przywrócone, jak były przed 5 lipca 1820; beneficya mogą się rozdawać bez zezwolenia rządu i t. d.

Wyrok Królewski wydany d. 9 b. m. przywraca sądy szczególne do dawnego stanu. Tegoż dnia rozkazał Monarcha, aby wszystkich intendentów, podintendentów i jeneralnych sekretarzy, którzy we 14 dniach nie obeymą swoich czynności, natychmiast oddalono.

Przez 9 miesięcy rewolucyjnego rządu okazało się braku w skarbie blisko 10 milionów dukatów.

Dziś spalono tu publicznie przed domem policyi wiele exemplarzy katechizmu nauki chrześcijańskiej i obowiązków towarzyskich, który w 1816 kosztem publicznym dla szkół wydrukowano, ze wszystkimi przyłączonemi do niego rycinami, tudzież dzieła *Voltera*, *Russa* i *Dalamberta*. Pierwszego było 45 tomów, drugiego 7, a trzeciego 18.

Austriacy postanowili przypuścić szturm do małego miasta *Civitella del Tronto*, którego dotąd półkownik *Pepe* poddać nie chce. (A więc mylną byłaby wiadomość ogłoszona niedawno, że się poddało po umknieniu tego półkownika.)

Węglańców poymanych w kraju naszym wysłali Austriacy do *Mozuncyi*.

Listy z *Sycylii* smutny obraz stanu tej wyspy wystawiają. Handel zupełnie tam obumarł, rolnictwo zaniedbane, a mieszkańcy żyją zbożem z *Odessy*, które im genueńcykowie dowożą. Skarb nie pobiera żadnych podatków. Mieszkańcy nie złożyli broni; i zdają się być w gotowości do walki.

AUSTRYA.

(z *Gaz. Warsz.*) *Wiedeń, dnia 3 lipca.* Co raz bardziej wzmagające się rozruchy w *Serwii*, skłoniły rząd nasz do zmocnienia wojska w tamtej stronie. Kilka półków odebrała rozkaz udania się na granicę turecką.

W Ł O C H Y.

(z Gaz. rysk. Zusch.) Od granic włoskich d. 21 czerwca. Waznych oczekujemy wypadkow względem Sycylii. W wielu miejscach tey wyspy zdarzyły się rozruchy; należały do nich po części i woyska neapolitańskie, tam znajdujące się. Domyślają się, że te rozruchy wzniecili stronnicy konstytucyi, dawniey na Sycylii za bytności tam lorda Bentincka zaprowadzoney. Może też i strona rewolucyyna nie oddziela się od nich. Pewna jednak, że należeli i ci, którzy są z partyi angielską zwaney, a byli mianowani także i partya anti-neapolitańską. Siedliskiem rozruchów ma być okrag Trapański. Mówią, że i w Palermo również wielkie było zamieszanie. Różne domieszenia sprawiły, że z Neopolu trzeba było do Sycylii mocny posłać korpus woyska z półkół zaufanych. Przy jenerale Wallmoden, naczelnym dowódcy tego korpusu, znajduje się cywilny kommissarz neapolitański. Pokaże się, czy Sycylijczycy poddadzą się tym woyskom.

Król sardyński Karol Felix przybył dnia 3 b. m. do Lukki, dokąd nazajutrz zjechał były Król Wiktor Emanuel. Oba bawili tam do d. 14 b. m. Król Wiktor Emanuel wyjechał potem do Modeny, gdzie jest małżonka jego; Król zaś Karol Felix bawił jeszcze niejaki czas w Lucce, odebrał tam d. 16 b. m. od Hrabiego Bubna, feldmarszałka porucznika austriackiego, klucze miasta i twierdzy Alessandryi, i dnia 18 b. m. udał się do Modeny, dokąd przybył d. 20 b. m. Jadąc odwiedził się w Fistoja z wielkim xiążęciem toskańskim i małżonką jego.

WYSPA Ś. HELENY.

(z Korr. warsz.) Dnia 28 kwietnia. Napoleon Bonaparte po długiej i ciężkiej chorobie zupełnie wyzdrowiał. W ostatnich dniach stycznia uzalał się przez jenerala hrabiego Montholon na brak pieniędzy. Zadał przy tem, ażeby mu przysłano dwu duchownych na miejsce tych, którzy dotychczas przy nim zostają i inne osoby mogące złuzować lekarza Antomachi, hrabiów Bertranda i Montholona. Gdy rodzina jego nie mieszka we Francyi, żąda on, ażeby mu te osoby dobrali Król francuzki i ci, którzy pod nim służyli, i dobrze jego skłonności i charakter znają, jako to PP. Pasquier, Mounier, Segur, Daru, Latour Maubourg; który służył pod nim lat 24, i Decazes, który był jego i Cesarzowej Józefy sekretarzem. Co się tycze duchownego, żąda człowieka mającego znajomość świata i doświadczenie, oraz uczonego teologa, któryby o rzeczach religijnych mógł z nim rozprawiać, rozwiązywać jego pytania, wątpliwości pokonywać i czytać z nim Pismo święte. Kapłan ten ma mieć od 40 do 50 lat, lecz nadewszystko ma być gruntownie uczonym człowiekiem. Czując znikające mu siły (rzekł raz Napoleon), życzyłbym sobie tém bardziej pocieschy religijney. Gdyby to nastąpiło, musiałbym mieć innych ze stanu duchownego, a nie tych, którzy są przy mnie. I Wolter udał się przy schyłku stołego życia do

religii. Kto wie czy obcuje z rozsądnym i uczonym duchownym nie zostaną jeszcze nabożnym? Za lekarza życzy sobie lekarza podobnego do Courvoisier, chętnie jednak chce przestać na wyborze PP. Bourdois, Eymery, Larrey, Dubois i Desgenettes: Na zastąpienie hrabiów Bertrand i Montholon życzy sobie jakiego jenerala, np. Druota, i jednego z dawniejszych radców stanu lub szambelanów, człowieka oświeconego, jakimi są np. Caulincourt, Savary, Segur, Montesquiou, Daru, Turenne, Denon, Arnauld.

C H I N Y.

(z Gaz. rysk. Zusch.) Podług wiadomości z Kantonu, umarł cesarz chiński, który niedawno objął był rządy. Od 25 lat znajduje się w zachodnich i południowych prowincyach chińskich wiele tajemnych towarzystw, które składają malkontenci z różnych klass, i illuminator, w części sekcje Tin-Le (niebieskiej mądrości) początek swój winne. Znacomitsze towarzystwo, którego celem jest zmiana polityczna i które wolność i równość wszystkich ludzi za najwyższą zasadę uznaje, nazywa się „Thian-The-Ohé” to jest związek nieba i ziemi. Chińscy radykaliści mają własne znaki poznawania się i formuły przyjmowania; nad głową przyjmującego się trzymają dwa miecze na krzyż złożone, i tak przysięga przedcy umrzeć, aniżeli wyjawić tajemnicę związku, albo stać się niewiernym. W roku 1804 znajdowało się już 9 prowincy w rękę tych niwelistów, których liczba coraz bardziej warastała. Obawiano się powszechney rewolucyi. W Java jest także wielu stronników towarzystwa mężów wolności, sposób ich myślenia jest liberalny; nie dopuszczają się żadnych zdrożności. Podobny związek znajduje się w północnych Chinach, pod nazwaniem Polin Kin, który walczy przeciw rządowi cesarskiemu i dawniejszej dynastyi Tay-Tsing (rodzinnie pochodzący z Mantszu-Tatarów). Inne tajemne towarzystwa, (przeciw którym rząd używa najsurowszych środków) są: wielka powstająca społeczność, połączenie wspaniałości i świetności, biały kaftan, czerwone brody (republikanie, którzy przyjmowanym do swego związku każą rozdzierać papierowy wizerunek cesarza panującego), krótki miecz, biała lilia wodna i t. d. Związek trzech potęg (niebo, ziemia, człowiek) jest pewnym gatunkiem tajemnego sądu średnich wieków. Chociaż wyrokiem cesarskim zchodzenie się 5 osób oświadczone jest za nieprawne, trwają jednakże ciągle towarzystwa tajemne, i stronnicy ich wzięli się w wielu stronach do broni; a od roku 1813 grassuje straszliwie wojna domowa w tém ogromnym państwie. Czy się monarchistom chińskim uda zniszczyć partya republikańską, która ma tyle rozmaitych odnóg, albo czyli istniejące to od wieków oiało polityczne dozna jakiej zmiany, musi dotąd jeszcze, dla niedostatku dokładniejszych ztak oddalonego państwa wiadomości, pozostać zagadką.

Wolno Drukować F. N. Golański Czł. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

Observacje meteorologiczne.	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
	dnia 4 średnia	27 cal. 6,55 lin.	+ 10,53 stopni	Zachodni	Deszcz
	dnia 5 średnia	27 — 10,67 —	+ 12,5 —	Poln.d. Zach.	Pochmurno
	dnia 6 godz. 5	27 — 11,9 —	+ 9, —	Polud. Zach.	Pochmurno

Wilno dnia 6 Lipca 1821 roku v. s.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Ogłoszenie Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu,

Rządzący Senat w ukazie swoim 1819 roku marca 19 dnia, Gubernialnemu Rządowi danym, ponowił przedpisanie, aby prośby, objaśnienia i wszelkie dołączające się annexa, na mocy Imiennego Najwyższego ukazu, 18 decembra 1797, i Najwyższy potwierdzonego 11 february 1812 roku postanowienia o stęplowym papierze i poszlinach, nie maczey w jurydykcyach przyjmowane były, jak na ustanowionym stęplowym papierze, a w razie przeciwnym, aby nieczyniono żadney za takimi dokumentami satysfakcyi, oraz aby jurydykcye annexow pisanych na prostym papierze nie autoryzowały, i nie poświadzały, a pisarze i maklerowie nieprzyjmowali onych dla zaaktywowania w księgi, i wogólności, iżby takowe dokumenta żadnego nie miały skutku, pod odpowiedzialnością za niewypełnienie tego, samych urzędników, sekretarzow, maklerow i pisarzow.

Po opublikowaniu pomienionego ukazu, lubo niektórzy chcąc upoważnić swoje dokumenta na niestęplowym papierze pisane, żądali wprowadzić one w sądowe akta, z opłatą za papier i poszliny, lecz na mocy pomienionego ukazu przez jurydykcyę i kancelaryę przyjętemi już być nie mogły.

Wileński Gubernialny Rząd zastanowiwszy się nad tem, gdy się przekonywał, iż wielu przez niewyrozumienie istotney mocy ustaw o stęplowym papierze, pisali różne dokumenta na papierze prostym, w zamiarze opłacenia za ony skarbowi należnych pieniędzy przy aktykacyi, i że w czasie najsćcia w roku 1812 na tenkray woysk nieprzyjacielskich, kiedy to niebyło i stęplowego papieru, mogły utworzyć się różne między obywatelami tranzakta także na prostym papierze; przeto aby z jedney strony, przez nieprzyjęcie do aktykacyi takowych tranzaktow, obligow, wezłow i innych dokumentow, utworzonych między obywatelami po rozciągnięciu na kray tutejszy ustawy o papierze stęplowym, skarb nie tracił swojej należności, a z drugiej, iżby ci obywatele, którzy przez niewyrozumienie ustaw o stęplowym papierze, i przez niedoświadczzenie zawierali tranzakta na nieherbowym papierze, nie byli pozbawieni swojej własności; tenże Gubernialny Rząd donosząc o tem Rządzącemu Senatowi prusił, aby dozwolono było przyjmować do aktykacyi lub przyznania różne tranzakta na prostym papierze po rozciągnięciu na kray tutejszy ustawy o stęplowym papierze nastale, z opłatą przy aktykacyi za herbowy papier i procentowych (krepostnych) poszlin, jeżeli takowe z rodzaju tranzakcyi należec będą, i przeznaczyć na to jednoroczny termin, tranzakta zaś do przyłączenia Polski do Rossyi, i do rozciągnięcia prawa o papierze stęplowym na kray tutejszy utworzone, i w akta dotąd nie wprowadzone, przyjmować do aktykacyi bez opłaty za papier i krepostnych czyli procentowych poszlin; prócz poszlin pieczętnych. Rządzący Senat, po wysłuchaniu Opinii JW. Ministra Finansów na pomieniony Wileńskiego Gubernialnego Rządu raport, daney, w ukazie swoim w dacie 15 junii roku terażniejszego rządowi nadesłanym zalecił raczył: dozwoić w Wileńskiej gubernii w ciągu niniejszego 1821 roku, przyjmować do aktykacyi czyli zajawienia tranzakta lat uprzed-

niach, na niestęplowym papierze utworzone, z tym warunkiem, aby z liczby onych, pisane do rozciągnięcia na Wileńską guberniją ustawy o papierze stęplowym (to jest do dnia 9 nowembra 1798 roku) przyjmowały się i poświadzały się bez opłaty za papier i poszliny, prócz poszliny pieczętney, dokumenta zaś nastale po rozciągnięciu na tuteyszą guberniją pomienioney ustawy, z opłatą za papier i przeznaczonych poszlin; a razem opublikować wszędzie w Wileńskiej gubernii, że po upłynieniu 1821 roku tranzakta uprzednich lat, pisane na niestęplowym papierze, do aktykacyi czyli zajawienia przyjmowane już nie będą.

Wileński Gubernialny Rząd rozesławszy do wszystkich jurydykcyow stosowne komunikacye i ukazy, zalecił mieyskim i ziemskim policyom, niniejsze ogłoszenie przez policyynych oficyalistów najwierniey wszystkim, do kogo tylko stosować się ono może, objawić, i prócz tego po jednym egzemplarzu takowego ogłoszenia wręczyć. W WJM. XX. Plebanom wszelkiego wyznania, i żydowskim rabinom dla trzykrotnego w dni świąteczne po skończonem nabożeństwie z amben opublikowania, a nadto przez toż ogłoszenie wszysoy w ogólności i każdy z osobna ostrzegają się, iż żadne tranzakta i wszelkiego tytułu dokumenta jako to: prawa przedazne i zastawne, arendowne kontrakta, testamenta, obligi, wezle i tym podobne akta, pisane nie na ustanowionym wedle gatunku tranzaktu papierze, i niezajawione w ciągu terażniejszego roku w aktach sądowych z opłatą do skarbu, stosownie do pomienionego Rządzącego Senatu ukazu za papier i poszlin, w żadney jurydykcyi nie tylko do aktykacyi po upłynieniu 1821 roku przyjmowane nie będą; lecz i żadna satysfakcyja za takimi dokumentami ze strony jurydykcyow następować nie ma. Dat w Wilnie 1821 roku junii 25 dnia.

Zarządzający Guberniją Wileński V. gubernator.

Piotr Horn.

Sowietnik Wincenty Ławrynowicz.

Sekretarz Kazimierz Nowicki.

O skradzionej monstrancyi.

1 Roku 1821 mca junii z dnia 28 na dzień 29 wedle starego kalendarza, w nocy przed festem św. Apostołów Piotra i Pawła, w kościele Meyszagolskim, położonym w powiecie Wileńskim o cztery mile od Wilna na trakcie Wilkomierskim skradziona jest Monstrancya z zakrystyi, srebrna ważąca grzywien 10, postument nowo dorobiony w r. 1817, a wieńczach z promieniami od dawniejszey Monstrancyi tutejszego kościoła, zrabowanego przez woysko francuzkie nanowo przerobiony, postument gładkiey roboty, w większey części pozłacany, okrągło-podługowaty, promienie podwoyne z frontu pozłacane, i okrąg z melchizedechem w środku pozłacany, przed okręgiem blacha srebrna przyozdobiona pozłotą i amalia zieloną, przy której inne ozdoby z snopkami mająca, z wierzchu osobka srebrna oznaczająca Boga Oyca, pod okręgiem czyli Melchizedechem na blasie srebrney wybijany baranek na ziędze leżący, a pod nim wyobrażenie Ducha św. w postaci gołębia, ktoby tedy gdziekolwiek mógł postrzedz lub wysłedzić takową kradzież i donosił do Meyszagoly, będzie zupełnie wynadgrodzonym. X. Józef Czechowicz wice-dziekan Poboyski zastępca Plebana Meyszagolskiego.

	R. C.
— 3 Arieta Italiane per sola voce di Sopremo N. 3	55
— Varietés amusantes, ou depot de pieces faciles oev 43	50
— Grand Duo concertant pour piano et Guitarre, ou deux pianos gr. Duo concert. pr. Fl. ou V. et Guit. oev 52	80
— 6 Variations sur l'air Poschalinite Sudarina oev 64	55
— Duetto facile pr fl. o V. e Git. op. 77	60
— Var. p. Fl. ou V. et Guit ou piano oev 84.	1 10
— Grand Duo concertant pour Flute ou Violon et Guitarre oev. 85.	1
— Le Troubadour du Nord, pour piano ou Guittarre N. 1 à 12 (Voyer <i>Airs et Romances pour piano</i>)	
Graeff. 7 Var. sur un air national oev 13.	50
Hardemuth. 10 Ecosaises	20
— 3 Polonaises et Trios originaux oev 2	30
Jaeger. Air. <i>Bruhant d'armour.</i>	20
Kraus. Sonate pour Guitarre	40
Lhoyer. Concerto pour Guit. 2 V. et B. oev. 16.	1 40
Matiegka. Grande Sonate N. 1 et 2 à	70
— gr. Trio p. Violon Alto et Guitt.	1 35
— Serenate de Bethoven p. Viol. Viola et Guit.	95
— 24. Pieces progressives oev 20 N. 1.	70
— idem — idem — idem 2	70
— idem — idem — idem 3.	80
— idem — idem — idem 4	70
— Notturmo pour fl. Viol. et Guit. oev. 21.	1 15
Molitor. Son. pour Guit. et Violon oev. 5.	60
— Grosse Sonate mit Anmerkungen oev. 7.	1 20
Moschelles et Giuliani. Grand Duo concertant pour piano et Guitarre, on 2 pianos	3
Mozart. Air de Don Juan. <i>Fin ch' han</i>	20
— idem. <i>Laci darem la mano</i>	20
Pagliari. Divertimenti Spagnoli per Guitarre sola	40
Paisiello. Duo. <i>Nel cor piu non mi sento</i>	20
Partisch. Miscolanza. N. 3	40
Piantanida. Cavatine <i>Son gelsomino</i>	20
Praeger. Airs choisis, arrangés pour la Guit.	90
Renier. 8 grandes Var. oev. 6	40
Rossini. Air de Tancred. <i>Per che turbar</i>	20
— idem. <i>Di tanti palpiti</i>	20
Spina. Primi Elementi per Guitarra.	60
— Marche de Fernand Cortez p. 2 Guit.	55
— Six Valses pour 2 Guitarras	40
— Rondo brillant pour V. et Guit.	50
— Recueil d'Ecosaises p. Guit. oev. 4	30

Truskolaski. IV variaçye! na spiew, w mieście dziwne obyczaje — 25
— Szkoła na Gitarę hiszpańską 1 80

HARMONIE

Becthooven. Opera Fidelio arrangie par Sedlack pour Harmonie a 9x Voi	3 75
Meisner. Pieces d'Harmonie Liv 1 et 2 à	1 65

CLARINETTE

B. L. Le Troubadour de Jean de Paris, varié	20
Ecosaises, Valces et Marches par differents auteurs pour 2 Clarinettes. Liv 1 2 et 3 à	80
Haensel. Quatuor pour Clar. V. A. et Vecle oev. 19	1 25
Mozart. Quintetto p. Clar. 2 V. A. et Vcelle	1 30
Wolf. 2 Quintetti p. Clar. 2 Cors et Basson	1 50

FLUTE

Berbignier. 3 Gr. Trios p. Fl. V. et A. oev. 37 N. 1. 2. 3	65
— 3 Duos pour 2 Flutes oev. 38.	2 20
— 3 gr. Trios pour 3 Flutes oev. 40.	2 80
— 3 Son. brillantes et faicles pour une flute avec Viola ad libitum oev. 42 et 43	1 90
— 8me Concerto avec Orchestre.	2 20
— 3 Duos brillans et faciles p. 2 Fl. oev. 45	1 10
— 3 — idem idem idem oev 46	1 10
— 6 — idem idem idem Liv. 8 part 1	1 10
— 6 — idem idem idem — 2	1 10
Bisetzky. Barcarole du Carnaval de Venise varié pour une flute	20
Bochsa. Pere, 3 Duos concertans p. 2 fl. oev. 35	1 50
Cherubini. Pieces choisies de l'opera les deux Journées pour 2 flute on 2 Violons	60
Duval. 3 Duos concertans p. Fl. et V. oev. 8	1 50
Fürstenau. Polon p. Fl. princ. av. Orch. eev. 3	1 90
— idem — idem — avec Piano.	80
— Var p. fl. avec Guit. oev. 54.	40
Gabrielski. Theme avec Var. p. fl. et V. oev. 31.	80
— grand Trio pour 3 flutes oev. 32	1 50
— idem — idem — 33 et 34. a	1 10
— Adagio et Rondo p. fl. av. Orch. oev. 36	1 10
— 3 Duos concertans p. 2 fl. oev. 39	2 20
Gebauer. 6 Duos concertans p. 2 fl. oev. 21 L. 1	1 10
— 6 — — — — L. 2.	1 50
— Air varié. Ou peut ou etre mieux.	20
— Fandango varié pour une flute	20

	R.	C.
Haydn. La Creation pour 2 fl. ou 2 Viol	—	95
— Les Quatre Saisons p. 2 fl. ou 2 V.	—	1
Hoffmeister. La Gallina il Cuco e l'asino. Terzetto per tre Flauti	—	60
Kelz. Var sur Pair, Di tanti palpiti	—	30
— 5 Var. über das Schwäbische Bettlerlied	—	20
Koehler. 3 Trios p. 2 fl. concertans et Violencelle oev. 36	—	160
— 3 Duos p. 2 fl. concertans oev. 37	—	90
— Amusement pour 3 fl. oev. 117	—	80
Kueffner. 3 gr. Duos concertans p. 2 fl. oev. 84	—	90
Mossmann. 6 Var. p. fl. sur la Housarde avec accompagnement de Violon	—	30
Mozart. Pieces choisies de ses Operas pour 2 flutes ou 2 Violons	—	30
Schoenfeld. Var sur un air fav. p. 2 fl. oev. 2	—	50
— — idem — — p. 1 flute	—	30
Spontini. Ouv. de la Vestale p. 2 fl. — idem p. 2 fl. ou 2 Violons	—	30
— — idem p. 2 fl. ou 2 Violons	—	75
Sussmann. 3 Duos concertans p. 2 fl. oev. 2	—	190
— Quatuor pour 4 Flutes oev. 5	—	1
— 26. Danses du Carnaval de Berlin oev. 8	—	60
Toulou. 3 gr. Duos concertans p. 2 fl. oev. 19	—	110
Vern. 6 Duos concertans p. 2 fl. oev. 7 L. 1	—	220
— — 6 idem — idem L. 2	—	220

Włóczęgi niewiadomych właścicieli.

1 Miński gubernialny Rząd ogłasza: iż więźci w tutejszey gubernii do aresztu, gdy Niemie-li na piśmie świadectwa, Andrzej Iwanow Czuma-k i Filip Iwanow Kowaliow, od których, do kogo mianowicie należą, z niezgodnego ich wy-znania, zapewnić się niemożna; po rozwiązaniu Sądu Głównego Mińskiego 1go departamentu, za fałszywe wyznanie, ukarani po 25 uderzeń ple-cnią, i na mocy ukazu 1807 roku augusta 29 dnia za włóczenie się Czuma-k oddany do służby wojenney, a Kowaliow dla niezdatności do niej odesłany do robot fortyfikacyynych w mieście Bo-bruysku; przyniósł zaś ich: wspomniony włóczę-ga Czuma-k wzrostu 2 arszyn. 6½ wierszkow, twarzy gładkiej podługowatey, nosa długiego sze-rokiego, oczu szarych, włosów ciemno-rusych, od roku 28 lat; Kowaliow wzrostu średniego, twarzy gładkiej podługowatey, oczu karych, nosa miernego, włosów na brodzie światło-rusych, a na głowie ciemno-rusych, od roku 46; zatem jeśli ci włóczęgi okażą się dokogo bądź należnymi: tedy dla odebrania Kowaliowa ma z prawnemi o na-leżeniu go dowodami, przybyć do JW. Komon-danta Bobruyskiego na termin, ustanowiony u-kazem w roku 1765 mca gbraa dnia, a za Czuma-ka prosić, gdzie należy, o kwietacyą na wachu-nek przyszłego rekruta. Dnia 25 junii 1821 roku.
Sekretarz F. Arcimowicz.

O s w i a d c z e n i e .

Za Rozkazem JEHO IMPERATORSKIEY MOSCI.
1. Wypis z Protokołu potocznego dzieła Sądu Rozbiorowego fortuny JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza Jenerała woysk polskich.

Roku 1821 miesiąca czerwca 14 dnia. Gdy już całkowite dzieło rozbiorowe między JW. A-lexandrem Hrabią Chodkiewiczem, jako debitorem z jedney, a wierzycielami, pretensorami i zawinionymi do jego massy kredalney, w gubernijach kijowskiej, wołyńskiej i mińskiej zamieszkałymi, z drugiey strony w protokółach potocznym, likwidacyynym, massowym i kollokacyynym zła-twioném i dokończoném zostało: i już takowe dzieło dla odesłania na rewizyą w Sąd Główny Kijow. przygotowywa się; Plenipotent massy roz-biorowey JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza, przy wniesieniu na piśmie pod liczbą 418 uczynionym, przedstawił Sądowi ninieyszemu, iż U-kaz Rzadzającego Senatu w roku 1817 dnia 28 augusta wypadły, w sprawie ogólney JW. Hra-biów Chodkiewiczów przeznaczyl za jeneralne fo-rum do całego dzieła Sądu Głgo Kijow. depart-amentu cywilnego, z powodu większości dobr Chodkiewiczowskich, w teyże gubernii znajdujących się: tento Ukaz prawidła do działu bratnie-go Chodkiewiczowskiego wykreslający zamierzył; izby rozbiór na schedzie i fortunie samego już JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza złatwić się powniły, w tym Sądzie Głnym odkrywał się, pod juryzdykcyą którego równie znacznieysza część dóbr JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza bydź się okazuje, że dekret Sądu Działowego w roku jeszcze 1818 dnia 14 8bra: po ostatecznym dzieła ukończeniu stronom ogłoszony wyswiecił, że nayzna-cznieysza część majątku tegoż JW. Alexandra Hra-biego Chodkiewicza w gubernii kijowskiej znajduje się, a Sąd Głny Kijow. prawnie i dowodnie o tey pewności nauczony, przy rozpatrzeniu dzielcey sprawy drogą appellacyi do siebie przyniesionej; rozbiór jeneralny na fortunie JW. Alexandra Hra-biego Chodkiewicza w gubernijach kijowskiej, wołyńskiej, mińskiej, grodzieńskiej i wileńskiej położoney odkrył, wszystkich gubernii wierzycie-li i pretensorów władzy jednego sądownictwa pod-ał, i zwykle Sądowi rozbiorowemu przepisał prawidła, które w gubernijach kijowskiej, wołyń-skiej i mińskiej już dokończenie wzięły, co zaś do gubernii grodzieńskiej i wileńskiej z powodu, iż konwencya grodzieńska w dniu 13 maja 1818 roku w Grodzie narysowana, długi przeciąg cza-su interesom litewskim, odrębny nadawała kieru-nek, lecz dzień 21 czerwca 1820 roku ostatecznie rozwiązał los tychże wierzycieli, uwalniając ich od niedoleżnie wyrysowanego kompromissu, a od-dając ich wszelkie preteusy i satysfakcyą własci-wemu Sądowi, przez rezolucyą polubownego Sądu w tymże dniu wykresloną, a na dniu 24 czer-wca tegoż roku aktom właściwym Ziemi obja-wioną; od tego więc czasu już wszelka różność i odrębność ustały, a jedność rozprawy i satys-fakcyi w Sądzie rozbiorowym, przez dekret Sądu Głgo Kijow. dnia 21 grudnia 1818 roku ogłoszo-ny, kwitnąć poczęła; a co większa, że do tey-to z dobrego porządku i rychłego końca wyka-zaney jedności sami wierzyciele gubernijów gro-dzieńskiej i wileńskiej, przybiegli w większych głosach z prośbami do Sądu Głgo Kijow., które Sąd Głny rezolwując, tudzież innych wierzycieli w gubernijach kijowskiej, wołyńskiej i mińskiej zamieszkałych, i rapport Sądu rozbiorowego do siebie nadesłany przez odrębny, a przydawczy wyrok swój na dniu 17 lipca 1820 roku zapadły, następujące uczynił postanowienie, co do kredy-torów gubernii wileńskiej i grodzieńskiej: „po „wysłaniu na rewizyą zwykłym porządkiem dzie-„ła rozbiorowego z kredytorami massy JW. A-„lexandra Hrabiego Chodkiewicza w trzech gu-„bernijach, kijowskiej, wołyńskiej i mińskiej „ukończonego, urzędnicy dla ułatwienia tegoż „rozbioru zjechali, i mocą dekretu tuteyszego „Sądu, od innych kommissyów uwolnieni jury-„zdykcyą swojną dla nieodstępnego dopełnienia li-„kwidacyi, ustanowienia massy majątku debitora „i kollokacyi długów wierzycielskich, do dóbr „JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza w gu-„bernijach grodzieńskiej i wileńskiej położonych „przenieść mają: i to dzieło łącznie z urzędni-„kami tamtych gubernijów (jeśli przybędą), a na „przypadek nie przybycia dla przyspieszenia spra-

„wiedliwości sami podług reguły, dekretem na rozbiór wypadłym przepisanej, i późniejszymi rezolucjami, na rapporta Sądu zjazdowego i prośby tak od massy jako też od kredytorów „dopełnionej, ostatecznie ukończyć” te więc prawidła i warunki Sądu Głg. Kijow. względem kredytorów i pretensorów w guberniach wileńskiej i grodzieńskiej zamieszkałych wykreślone, już w tym czasie po wyprawieniu dzieła trzech gubernijów na rewizyą, rozwijać się powinny; albowiem ciż wspomnieni wierzyciele, ogólnemi terminami i zapozwaniami poszczególne każdemu z celniejszych wierzycieli, w miejscu każdego zamieszkania położonemi, i w aktach właściwych, jakoto: grodzieńskich, wileńskich, nowogródzkich, lidzkich i brzeskich, w latach 1816, 1817 i 1818 przeznaczonemi, a przed Sądem niniejszym w urzędowych ekstraktach udowodnionemi, przed Sąd rozbiorowy pociągnięni zostali, że ułożenie i wyprawienie na rewizyą w Sąd Głg. Kijowski dzieła, okalkulowanie administratorów, i odkopozenie sched działowych, w dobrach Czarnobyłskich, potrzebuje czasu, ten jest w ręku i wyrachowaniu Sądowym, podróż ztąd do Turca z tak ogromnym archiwum i liczną kancelaryą, wymaga czasu dni kilkanaście, aby więc Sąd zostawiając czas dla dokończenia pomienionych wyżej działań, dzień normalny, przeniesienia jurysdykcji z Czarnobyli do Turca naznaczył; wszystkich wierzycieli i pretensorów JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza, by się z prawami i zaroszczeniami swemi, na Gruncie dóbr Turca, w Pcie Nowogródz. a gubernii grodzieńskiej stawili, i komportacye przysięgłe na skutek reguły w wykonaniu będącej dopełnili, obwieścił: obwieścić nie to, aby do gazety Kuryera Litgo dla trzykrotnego ogłoszenia podane zostało, administratora dóbr Turca JW. Mateusza Markiewicza Podkomorzego Nowogródz. obowiązka, oraz aby tegoż JW. Administratora tak do udziału intrat, na expensa prawne tylolicznemi rezolucjami Sądowemi obowiązanego, pod odpowiedzialnością przyzwolitą ponaglił i aby był gotów za przeniesieniem jurysdykcji Sądowej do zdania przysięgłych rachunków z sprawowaney administracyi obowiązał: Sąd niniejszego dopraszał się, Sąd zdecydował: gdy ułożenie dzieła i przesłanie onego na rewizyą w Departament kijowski, zebranie rachunków z administracyów dóbr Czarnobyłskich i Petrykowskich, oraz odkopozenie sched działowych w dobrach Czarnobyłskich wyrokiem Sądu Głg. Kijow. Sędziemu massowemu polecone, jeszcze zabiera czasu i wyjazd z miejsca jurysdykcji, i teraz w dobrach Czarnobyłskich będący tamuje; przeto dla rzeczonych czynności dokonania ostatecznego dzieła i przejazd do Turca potrzebny czas zostawiając, że przeniesienie Sądownictwa w dobra rozbiorowe debitora JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza Jenerała wojsk polch, a mianowicie do dóbr miasteczka Turca w gubernii grodzieńskiej Pcie Nowogródz. położonego, na dzień 15 augusta idącego 1821 roku nastąpi zadeklarować; aby zaś o takowym terminie kredytorowie massy debitora JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza zawiadomieni być mogli i z wszelką gotowością na rzeczonym terminie w Sądzie niniejszym rozbiorowym postawili się, i przed wszystkim komportacyą przysięglą swych praw i dowodów, stosownie do przepisu Sądu Głównego Kijowskiego dopełnili, administratora dóbr Turcekich JW. Mateusza Markiewicza Podkom. Nowogródz. obowiązał, aby niniejsze postanowienie dla trzykrotnego ogłoszenia do Redakcyi Kuryera Litgo podał; ponawiając zaś poprzednicze Sądowi niniejszemu rezolucyje, iżby na nieodbite expensa z intrat w swoim zawiadywaniu będących, pod perceptę Plenipotenta massy potrzebną ilość pieniędzy niezwłocznie przesłał, i dla zdania rachunków z pobieranych intrat do momentu przybycia Sądowego w tamte miejsce dostatecznie przygotował się. Czytano roku 1821 dnia 14 czerwca.

Zgodno z Protokółem świadczę i wolność podania do druku zastrzegam Sędzia massy kredalney JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza Jen. W. Polch. Jan Zaleski.

Uwiedomienie od Exekutorów testamentu s. p. Piotra Reycha.

2 W roku 82gim życia swego umarł w Warszawie w domu Nro 1769 dnia 11 listopada roku 1820 Piotr Reych, były jenerał wojsk polskich, który prócz legatów pozostawiając resztę majątku do trzech lat od daty śmierci przeznaczył następnie, jak punkt testamentu brzmi w słowach: „Nie mam „successorów, ani wstępnych, ani zstępnych, którzyby z prawą po mey śmierci majątek mój „przypadać powinien; miałem tylko dwie siostry, „jedną Reginę starszą, która wyjechawszy przed „lat czterdzięci kilka z Wilna ze granicę, zadnę „mi potem o sobie nie dała wiadomości, a drugą „młodszą Maryannę z Reycho w Tymoliową Chwiedorowiczową, która z mężem swym Tymofiejem „Chwiedorowiczem zostającym w służbie wojskowej Rossyjskiej w randze sierżanta starszego, „w batalionie majora Sewerynowa, mieszkała w Połocku od lat blisko 30. Nie mogłem o mey tak „że zasięgnąć żadnych wiadomości, ani o wspominionym szwagrze, ani o dzieciach, które mieli i „mieć mogą.” Po trzechletnim niezgłoszeniu się tych successorów od daty śmierci, resztę spadku ineaży rozrządził. Zeby zaś łatwiej odznaczyć osobę s. p. Piotra Reycha, spisują się jego obowiązki, które sprawował, o jakich z papierów po nim pozostawionych dość można. Imo. Roku 1771 otrzymał dymissyą od Xiecia Kurlandzkiego, jako kwartmistrz w korpusie leib huzarów, pod imieniem Piotra Fryderyka Reycha, datowaną w królewskich Zagodach. 2do. Roku 1775 w Grodnie dnia 9 stycznia pod temże imieniem otrzymał patent na szarżę poruczeńską w wojsku W. X. Lit., podpisany przez Józefa Sosnowskiego Wojewodę Smoleńskiego, kommissarza przydującego. 5tro. Roku 1777 w Warszawie dnia 27 kwietnia otrzymał patent od Króla Stanisława Augusta pod imieniem Fryderyka de Reich na szarżę fligels-adjutantską buławy polney W. X. Lit. 4to. Roku 1794 dnia 15 listopada w Warszawie Piotr de Reich jako jenerał adiutan daną miał dymissyą od tegoż Króla. 5to. Tegoż roku dnia 25 grudnia tamże otrzymał dyplom od tegoż Króla na szambelanię. Wzywamy przeto wspomnionych punktem testamentu successorów, aby do nas niżej podpisanych w Warszawie ciągle mieszkających zgłosili się z urzędowymi dowodami legitymacyi, w razie przeciwnym stanie się zadosyć woli Testatora, i fundusz stosownie rozrządzony zostanie. W Warszawie dnia 23 marca 1821 roku.

Stanisław Węgrzecki
Sędzia appel. Królestwa Polskiego.

Sądy Exdywizorskie.

2. Sąd Ziem. Ptu Upitskiego stosownie do remissy, Sądu Gł. Lit. Wileń. z departamentu gdy dekretem swym na dniu 12 maja tego roku zapadłym, w dniu pierwszym lipca tegoż roku, postanowił rozbrać sprawę konkursową, w stosunkach wierzycieli do funduszu zeszłego Jana Korzeniewskiego sędzica i odw. subsel. Upit. przeto przez niniejszą trzykrotną awizacyą, zawiadamia wszystkie interesowane strony, o powyższym terminie stawania, z zastrzeżeniem iż stosownie do praw, amissia niejawnionych pretensio w zapisaną bądzie. Jan Olechnowicz Prez. Ziem. Upit. Augustyn Kordzikowski, Sędzia Ziem. Upit. Franciszek Dopaciński Sędzia Ziem. Upit. Regent Jan Jasiński.

Wyjeżdża za granicę.

1 Do królestwa pruskiego Starozakonna Frumka Haimowa Blochowiczówna z służącą Chaną Lipmanową na miesiąc 11.